



Samhällsbyggnadsförvaltningens chef Ola Vestin. Arkivfoto: Camilla Lagerman

Kraftig höjning av VA-taxorna är att vänta de kommande åren

Publicerad: 23 mars 2026

Författare: Camilla Lagerman

Under de närmsta 10-15 åren kommer invånarna i Lindesbergs kommun uppleva betydligt högre avgifter för vatten, då man behöver göra stora investeringar för att hålla verksamheten igång. Ett problem som många av landets kommuner nu brottas med, då mycket av VA-nätet byggdes under samma tidsperiod, samtidigt som det kommer nya lagkrav. - En familj kommer få betala mer i avgift 2040 än idag, från cirka 11 000 kronor till ungefär 27 000 kronor. Men det skiljer sig kraftigt mellan stad och landsbygd, så i Lindesberg kan det nog snarare handla om 35-40 000 kronor, berättar VA-chef Ola Vestin under ett föredrag hos Rotary på måndagen.

Stora renoveringsbehov, ökade lagkrav och ett förändrat säkerhetsläge bidrar till att investeringsbehoven inom de kommunala VA-verksamheterna ökar. De anläggningar

som byggdes under 1960- och 1970-talen har idag nått sin tekniska livslängd och behovet av reinvesteringar är betydande. Utöver reinvesteringar bidrar även ökade miljö- och säkerhetskrav och klimatanpassning till att det samlade investeringsbehovet ökar. Enligt Svenskt Vatten uppgår investeringsbehovet i landets VA-anläggningar till cirka 560 miljarder kronor under perioden 2022 till 2040.



Bild: SKR

Under de senaste åren har kostnaderna för vatten- och avloppsverksamheten i kommunerna ökat snabbt. Under 2024 ökade kostnaderna med 10 procent i fasta priser, vilket kan jämföras med perioden 2015–2022 då VA-kostnaderna ökade med i snitt 1,5 procent per år. De senaste årens kraftiga kostnadsökning beror främst på ökade räntekostnader då VA-verksamheten är räntekänslig till följd av en stor andel lånefinansiering av investeringar. Men även kostnaderna för material och energi har stigit kraftigt.

– VA-verksamheten driver mer elförbrukning än resten av kommunen totalt sett, för att kunna hålla igång anläggningen. När kriget i Ukraina drog i gång och elpriserna dubblades, gick vi från en elräkning på 15 miljoner till 30 miljoner mer eller mindre över en natt. Under 2025 var driftskostnaden cirka 86 miljoner kronor, berättar Ola Vestin.

Mellan 1968 och 1981 fanns omfattande statliga investeringsbidrag, särskilt riktade mot investeringar i avloppsrening. Under denna period var investeringarna i avloppsutbyggnaden jämnt fördelade mellan statliga och kommunala insatser, vilket möjliggjorde en snabb utbyggnad. Men för cirka 10 år sedan började man inse att

anläggningarna som byggdes på 60- och 70-talet snart har nått sin tekniska livslängd, och att man inte kan vänta längre.

– Idag är det abonnenten som tar kostanden för investeringar, och det här är anledningen till att det blir högre taxor, säger Vestin.



Bild: SKR

SKR:s bedömning är att taxeökningen främst är ett resultat av att vi över tid gått från en skattefinansierad infrastruktur på 60- och 70-talen, där staten stod för en stor del av kostnaden, till dagens modell där investeringar finansieras fullt ut med avgifter som ska bäras av abonnenterna.

– Min generation och generationen innan mig har levt i en kraftigt VA-dopad värld med låga taxor och knappt ingen återinvestering, där ansvaret ganska tydligt nu lämnas över på kommande generationer. Det kanske är som så att det där med ökade VA-taxor här och nu kanske är bra, vi kanske skulle stå på barrikaden och säga att vi måste höja taxorna mera, för vi har ju inte varit med och betalat under alla de här åren. Vad kommer nästa generation tycka och säga om oss? avslutar Vestin.

Källa: LindeNytt.com

<https://lindenytt.com/nyheter/kraftig-hojning-av-va-taxorna-ar-att-vanta-de-kommande-aren/>